

2025-mi ilinniartunut inissat

Ilinniartut

2025-mi ukiumut ilinniartut 649-nik amerlassuseqarsimapput. Ukiumut siulianut sanilliullugit 5 pct.-inik ikinnerullutik. 2015-imiilli ilinniartut amerlassusaat 301-inik ikinnerulersimapput.

Sanaartornermik suliaqarfik 28 pct-inik annertussuseqarluni amerlanerpaanik ilinniartunut inissaateqarsimavoq, *tulliullutik niuertunik pilersuineramik atugassanillu nioqquteqarnermik* aamma *pisortat allaffissornerannik*, tamarmik 20 pct-inik annertussuseqarlutik.

Sanaartornermik aamma *kiffartuussinernik allani* suliaqarfik sulisumut ilinniarsimasumut ataatsimut amerlanerpaanik ilinniartuuteqarsimapput, sulisunut ilinniarsimasunut 100-nut ukiumut ilinniartut 24-nik aamma 23-nik amerlassuseqarlutik.

Ilinniartut ukioqqortunerulersimapput. 2015-mi ilinniartut 25-t ataallugit ukiullit 47 pct-inik annertussuseqarput. 2025-mi tamanna 38 pct.-imut apparsimavoq.

Nassuiaat

Kisitsisitigut paasissutissani inuussutissarsiornermi ilinniarfinni ilinniartut suliffinnilu ilinniartuunermut tapisisartut kisimik pineqarput. Kisitsisini pineqartut tassaapput suliffeqarfinni ilinniartuuteqarnermut akiliutitut taarsiissutininik pisartuni ilinniartut. Periaatsimut immikkoortuni nassuiaat takuuk.

Saqqummersitami taaguut "ukiumut ilinniartoq" atorpeqarpoq. Ukiumut ilinniartuunermi qaammatini 12-ini ilinniartuuteqarneq tunngavigineqarpoq. Assersuutigalugu ilinniartoq ataaseq qaammatini 12-ini ilinniartuusimaneranik imaluunniit ilinniartut marluk tamarmik immikkut qaammatini arfinilinni ilinniartuusimanerannik isumaqarluni.

2025-mi ukiumut ilinniartut

2025-mi ukiumut ilinniartut 649-nik amerlassuseqarput. 2024-miit 5 pct.-inik appariarneruvoq. 2015-imiilli ukiumut ilinniartut amerlassusaat 301-inik appariarsimapput. Appariaallu annerpaaq 2015-ip tungaanut ingerlasimalluni. Ilinniartut upernaakkut ukiakkullu amerlanerpaasarput.

Titartagaq 1. Ilinniartut qaammatikkaarlugit amerlassusaat, 2012-2025

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik - kisitsisit kisitsisaataasivimmi takuneqarsinnaapput (<https://bank.stat.gl/UDNLBR>).

Suliaqarfimmi ilinniartut amerlanerpaat

2025-mi ukiumut ilinniartut katillugit 28-ii *sanaartornermik* suliaqarfimmiillutik amerlanerpaasimapput, tassunga tulluullutik *niuertunik pilersuineramik atugassanillu nioqquteqarnermik* aamma *pisortat allaffissornerannik* suliaqarfimmi ilinniartut. Ataatsimut isigalugu suliaqarfimmi pineqartuni pingasuni ukiumut ilinniartut katillugit 68 pct-ii ilinniartorivaat. 2025-mi *niuertunik pilersuineramik atugassanillu nioqquteqarnermik* suliaqarfimmi ukiumut ilinniartut 2015-imiit 107-inik ikinnerullutik appariaateqarnerpaasimapput. *Assartuineramik assartugassalerinermillu* suliaqarfimmi kiisalu *allaffissornikkut kifartuussineramik* suliaqarfimmi ukiumut ilinniartut qaffariaateqarnerpaasimapput, 2015-imiilli 2025-mut 9,66-nik aamma 8,41-inik amerlassusaat qaffassimallutik. Piffissami pineqartumi ukiumut ilinniartut amerlassusii ikinnerulersimagaluit qaffariaateqartoqarsimavoq.

Tabeli 1: Ukiumut ilinniartut suliaqarfinnut immikkoortillugit, 2015, 2020 aamma 2025

	2015		2020		2025	
	Amerlassusaat	Pct.-inngorlugu	Amerlassusaat	Pct.-inngorlugu	Amerlassusaat	Pct.-inngorlugu
Aalisarneq, aalisakkanik tunisassiorneq niuernerlu	20	3	28	4	19	3
Aatsitassarsiorneq	4	1	4	1	3	0
Atortussiorneq	14	2	16	2	14	2
Innaallagiamik imermillu pilersuineq	16	2	28	4	19	3
Sanaartorneq	193	25	208	27	184	28
Niuertunik pilersuineq atugassanillu nioqquteqarneq	175	23	157	20	133	20
Assartuineq assartugassalerinerlu	75	10	91	12	84	13
Akunniittarfiit neriniartarfiillu	26	4	18	2	15	2
Paasissutissalerineq attaveqaatilerinerlu	43	6	22	3	14	2
Aningaaseriviit, aninaasaliisarfiit sillimmasiisarfiillu	9	1	2	0	5	1
Inissianik attartortitsinerit sullissinerillu allat	4	1	4	0	5	1
Namminersortunit, ilisimatusarnikkut teknikkikkullu suliaqartunit kiffartuussinerit	2	0	2	0	2	0
Allaffissornikkut kiffartuussinerit	3	0	13	2	11	2
Pisortat allaffissornerat	154	20	168	22	127	20
Kiffartuussinerit allat	19	2	13	2	15	2
Paasissutissaqanngitsut	0	0	0	0	0	0
Katillugit	756	100	773	100	649	100

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisit kisitsisaataasivimmi takuneqarsinnaapput (<https://bank.stat.gl/UDNLBR>).

Ilinniartunut inissat - nassuiaat

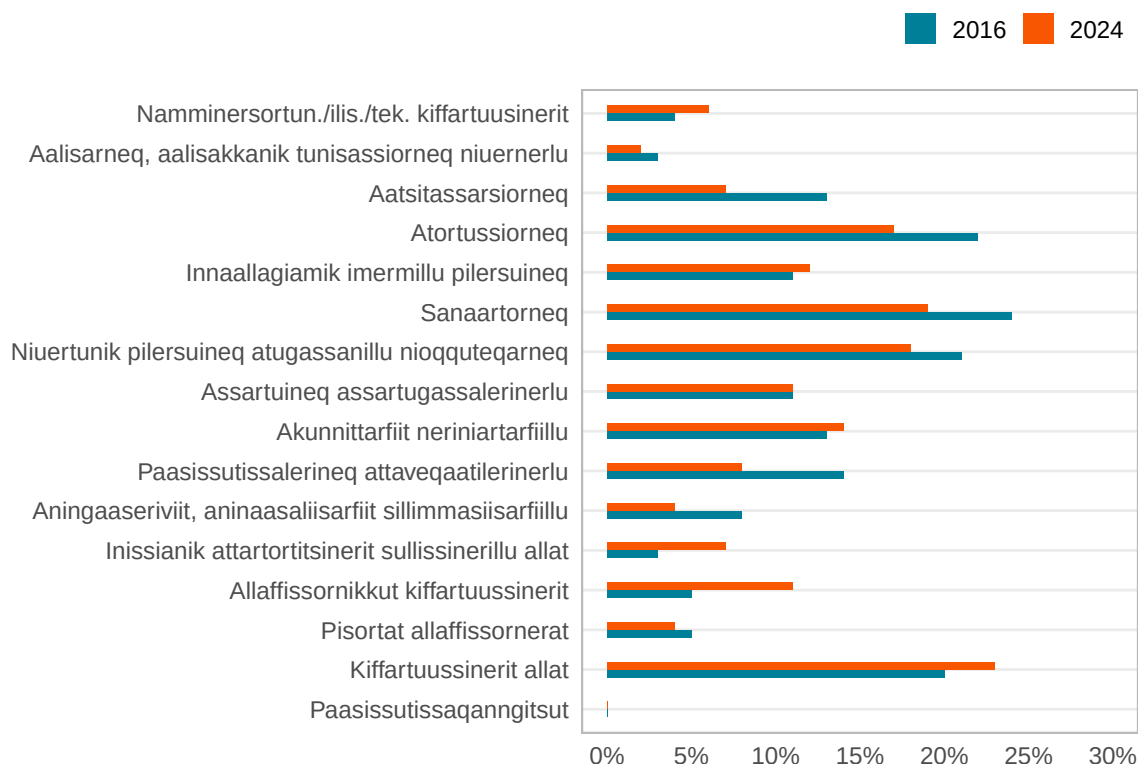
Ilinniartuuteqarnissamut piumasaqaataavoq suliffeqarfik ilinniarsimasunik sulisoqarnissaa, ilinniartunik ilinniartitsisinnaasunik. Suliaqarfiit sorliit ilinniartunik amerlanerusunik tigooraasarnersut ersarinnerusumik takutinnaarlugu ilinniartut amerlassusaat sulisut ilinniarsimasut amerlassusaannut naleqqiunneqassapput. Ilinniartunut inissat sulisunut ilinniarsimasunut 100-nut ilinniartut amerlassusaannik naatsorsorneqarpoq. Ilinniartunut inissani ilinniartarfiit assigiinngitsut tunngavigineqanngillat, suliaqarfinnili suliffeqarneq najoqqutaralugu naatsorsorneqarluni. Ilinniartunut inissat 2024-mi nalunaarsuutit tunngavigalugit kisinneqarput, suliffeqarnermi kisitsisinik nutaajunerusunik sulis saqqummertoqarnikuunnginnera pissutigalugu.

Sulisumut ilinniarsimasumut ataatsimut ilinniartut amerlanerit

Agguaqatigiissillugu ilinniartunut inissat amerlassusaat 2016-imi 11-imiit 2024-mi 10-inut apparsimapput. Suliffeqarfimmili sulisumut ilinniarsimasumut ataatsimut ilinniartut amerlanerulersimapput. 2016-imiilli ukiumut ilinniartut qaffariaataat sulisut ilinniarsimasut amerlanerulernerannik peqquteqarpoq.

Sanaartornermik suliaqarfik aamma *kiffartuussinerik allani* suliaqarfik 2025-mi amerlanerpaamik ilinniartunut inissaateqarsimapput. Taakkunani sulisut ilinniarsimasut 100-nut ukiumut ilinniartut 24-nik aamma 23-nik amerlassuseqarsimallutik.

Titartagaq 2. Suliaqarfiit akornanni ilinniartut amerlassusaat, 2016 aamma 2024

Nassuiaat: Ilinniartut amerlassusaat, sulisut ilinniarsimasut 100-inut ilinniartut amerlassusaat.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik - nammineq naatsorsukkat (<https://bank.stat.gl/UDNLBR> aamma <https://bank.stat.gl/ARNBFB8>).

Ilinniartut ukioqqortusiartorput

2025-mi ilinniartut 20-niit 29-nut ukiullit 56 pct.-inik annertussuseqarlutik amerlanerpaasimapput. 20-t ataallugit ukiullit 10 pct.-iusimallutik. 2015-imiit ilinniartut ukioqqortunerulersimapput. 2015-imilu 25-it ataallugit ukiullit 47 pct.-inik annertussuseqarsimallutik. 2025-mi annertussusaat 38 pct.-imut apparsimavoq. Ingammik 25-nit 39-nut ukiullit annertussusaat qaffasissimalluni. Piffissami pineqartumi innuttaasut akornanni inuusunnerusut ikinnerulersimapput, ilinniartulli ikinnerulernerattut annertutiginnngitsumik.

Tabeli 2. Ilinniartut ukiuinut immikkoortillugit, 2015-2025

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
<20	7	9	9	9	8	9	10	12	12	12	10
20-24	40	37	35	33	32	32	30	28	29	28	28
25-29	30	29	30	31	31	32	29	27	27	29	28
30-34	13	15	14	13	14	14	17	20	19	18	17
35-39	6	7	7	8	9	9	8	8	9	8	11
40<	4	4	4	5	4	5	6	5	4	5	6

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – nammineq naatsorsukkat (<https://bank.stat.gl/UDNLBR>)

Periaaseq

Siunertaq

Inuussutissarsiornermi ilinniakkat amerlanersaat suliffimmik ilinniarfissarsinermi aatsaat aallartinneqarsinnaasarput. Suliffiit ilinniarfiusinnaasut amerlassusaat taamaasillutik inuussutissarsiornermi ilinniarfinni ilinniartut amerlassusaasa ineriartornerannut sunniuteqartarpoq. Ilinniartunut inissat pillugit kisitsisitigut paasissutissat ilinniarfitaanermi inuussutissarsiornermi ilinniakkanut paasissutissanik annertunerusunik suliaqarnissaq anguniarlugu ineriartortinneqarput. Taamaasilluni aamma suliaqarfiit qanoq annertutigisumik ilinniartuuteqarnerat taakkulu qanoq ineriartornerat takussutissiarineqarluni.

Nalunaarsuutit tunngaviusut

linniagaqarnersiuteqartitsivimmit ilinniartut tapiinut akiliutit nalunaarsuutaat atorlugit kisitsisitigut paasissutissat naatsorsorneqarput. Tapiissutit qaammatikkaartumik suliffeqarfimmut ataatsimut/ilinniartumut ataatsimut akilernerqartarput. Tapinut akit aningaasaqarnermut inatsimmi aaliangersarneqartarput, ilinniakkallu kiisalu ukioq ilinniarfiusoq malillugit allanngorartarlutik(takuuk konto pingaarneq 40.02.06, ilinniarnermi tapiissutit meeqqanullu tapit pillugit nassuiaat). Kisitsisini ilinniartut ilinniarfimminni suliffimmik misiliisut ilaannngillat, tassani pineqarput inuussutissarsiornermi ilinniakkami, ilinniarfimmi ilinniartunik suliffimmi misiliinissamut tigooraasartuni, akuerisaasimasut. Inuussutissalerineri ilinniarfimmi INUILI-mi kiisalu KTI-mi teknikimik ilinniarfinni tamanna periarfissaavoq.

Periaaseq

Qaammatikkaartumik ilinniartunut tapiissutit najoqqutaralugit ilinniartut amerlassusaat naatsorsorneqarput. Tapiissutini kukkunerit kiisalu akilernerqarsimanngitsut ukiumi naatsorsuiffiusumi tullermi qaammat marsi tikillugu naqqissorneqarput. 2018-imi januaarip aallaqqaataat aallarnerfigalugu Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit suliffeqarfinnut qitiusumik nalunaarsorsimaffimmut (CVR) nalunaarsorneqarput. Suliaqarfiit pingaarnerit suliaat malillugit immikkoortiterineq DB07 nalinnaasumik tassani atorneqarpoq. Siornatigut suliffeqarfiit Inuussutissarsiuutinik Ingerlataqartunik Nalunaarsuiffimmi (IIN) nalunaarsuineri suliaqarfinnik immikkoortiterineq alla; GB2000 atorneqartarsimavoq. Ilinniartunut tapiissutit nalunaarsuutaat ilinniagaqarnersiuteqartitsivimmit nalunaarsuutinut naleqqiullugit misissorneqarput, ilinniarnermi suliffeqarfimmi ilinniartuuneq immikkoortinniarlugu.

Naatsorsuineq

Ilinniartunut kisitsisitigut paasissutissat qaammatikkaartumik, suliaqarfinnut, ilinniakkat suussusiinut (ISCED Fields of Education 2013) aamma najugaqarfinnut immikkoortiterneqarput. Tabelillu tamarmik siaassutsinut aamma ukiunut agguataarneqarsinnaallutik.

Killiliineq kisitsisinilu ilanngunneqanngitsut

Kisitsisitigut paasissutissani inuussutissarsiornermi ilinniarfinni ilinniartut suliffinnilu ilinniartuunerit tapisisartut kisimik pineqarput. Inuussutissarsiornermi ilinniarfinni

ilinniartunut taamaallaat tapiissutit tunniunneqartarput. Taamaattumik ilinniartut kisitsisini matumani saqqummiunneqartuni ilaanngitsut tassaapput:

- Ilinniartut inersimasut
- Ilinniartut ilinniagaqarnermusisartut, ass. inulerinermik suliaqartut, ulluunerani neqeroorutini ikiortit aamma peqqissaannermik ikiortit
- Ilinniartut ilinniarfimmi suliffimmik misiliisut

Ilisamaatinut nassuiaatit:

... Paasissutissat pigineqanngillat

.. Paasissutissat tatiginanngitsut ilisarinnilersitsinnaasulluunniit

. Kisitsisitaqarsinnaanngitsut

0 Affaanit mikinerusut

- Nul

* Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut

Saaffiginniffissaq

Jonas Petersen

jope@stat.gl

Ilinniartitaaneq

Naatsorsueqqissaartarfik

Postboks 1025 · 3900 Nuuk

Tlf.: +299 34 57 70

www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

